

II. POZIȚIA INVESTIȚIONALĂ INTERNAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA LA 31.03.2017 / II. МЕЖДУНАРОДНАЯ ИНВЕСТИЦИОННАЯ ПОЗИЦИЯ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА ПО СОСТОЯНИЮ НА 31.03.2017 / II. INTERNATIONAL INVESTMENT POSITION AS OF 03/31/2017

Poziția investițională internațională a Republicii Moldova și-a continuat trendul descendent din perioadele precedente, soldul debitor ajungând la 6,133.37 mil. USD, în deteriorare cu 2.6 la sută față de cel înregistrat la finele anului 2016 (tabelul 22).

Tabelul 22. Poziția investițională internațională la 31.03.2017 (mil. USD)

Международная инвестиционная позиция по состоянию на 31.03.2017 (млн. долл. США)

International investment position as of 03/31/2017 (US\$ million)

	Situția la / Остаток на / Position as of 31.12. 2016	Modificări care reflectă: Изменения, отражающие: Changes reflecting:					Situția la / Остаток на / Position as of 31.03. 2017
		dinamica totală / всего изменений / total changes	fluxul din BP / операции ПБ / ВОР transactions	schimbări de preț / результат переоценки / price changes	fluctuația ratei de schimb / изменение обменного курса / exchange rate changes	alte schimbări / прочие изменения / other changes	
Poziția investițională internațională (netă) Международная инв. позиция (чистая) International investment position (net)	-5,979.23	-154.14	-59.65	-4.49	-65.45	-24.55	-6,133.37
Active / Активы / Assets	3,389.09	11.69	16.39	0.25	19.60	-24.55	3,400.78
Investiții directe peste hotare Прямые инвестиции за границу Direct investment abroad	206.05	1.66	1.66				207.71
Investiții de portofoliu Портфельные инвестиции Portfolio investment	4.46	-1.11	-1.11				3.35
Derivate financiare Производные финансовые инструменты Financial derivatives	4.00						4.00
Alte investiții Прочие инвестиции Other investment	968.65	-39.38	-21.88		7.05	-24.55	929.27
Active de rezervă* Резервные активы* Reserve assets*	2,205.93	50.52	37.72	0.25	12.55		2,256.45
Passive / Обязательства / Liabilities	9,368.32	165.83	76.04	4.74	85.05		9,534.15
Investiții directe în economia națională Прямые инвестиции в нац. экономику Direct investment in domestic economy	3,581.43	83.50	51.44	4.74	27.32		3,664.93
Investiții de portofoliu Портфельные инвестиции Portfolio investment	113.68						113.68
Derivate financiare Производные финансовые инструменты Financial derivatives	4.29	0.20	0.20				4.49
Alte investiții Прочие инвестиции Other investment	5,668.92	82.13	24.40		57.73		5,751.05

* Fluxuri evaluate la rata de schimb zilnică / * операции ПБ оцениваются по обменному курсу на день / *BOP flow valued at daily exchange rate;

Notă: Pentru evaluarea stocurilor se utilizează cross-cursurile oficiale de schimb ale valurilor originale față de dolarul SUA, la sfârșit de perioadă. / Примечание: Для оценки остатков были применены официальные кросс-курсы оригинальных валют к доллару США на конец периода. / Note: Official cross-exchange rates of original currencies against the US dollar at period-end are used for the evaluation of stocks.

Creșterea soldului debitor al poziției investiționale internaționale a Republicii Moldova pe parcursul trimestrului I 2017 a fost determinată de tranzacțiile nete cu nerezidenții (-59.65 mil. USD), de schimbările de preț (-4.49 mil. USD), de fluctuația ratei de schimb a valurilor originale față de dolarul SUA (-65.45 mil. USD) și de alte schimbări (-24.55 mil. USD), ceea ce a cauzat o micșorare totală a poziției la finele trimestrului I 2017 cu 154.14 mil. USD.

Față de sfârșitul anului 2016, stocul activelor financiare a crescut cu 0.3 la sută, iar cel al pasivelor financiare – cu 1.8 la sută. La majorarea stocului de **active** financiare comparativ cu finele anului 2016 au contribuit atât fluxul pozitiv înregistrat în bilanța de plăți pe parcursul trimestrului I 2017 (16.39 mil. USD), fluctuația ratei de schimb a valurilor originale față de dolarul SUA (19.60 mil. USD), cât și schimbările de preț (0.25 mil. USD), în pofida altor schimbări de -24.55 mil. USD.

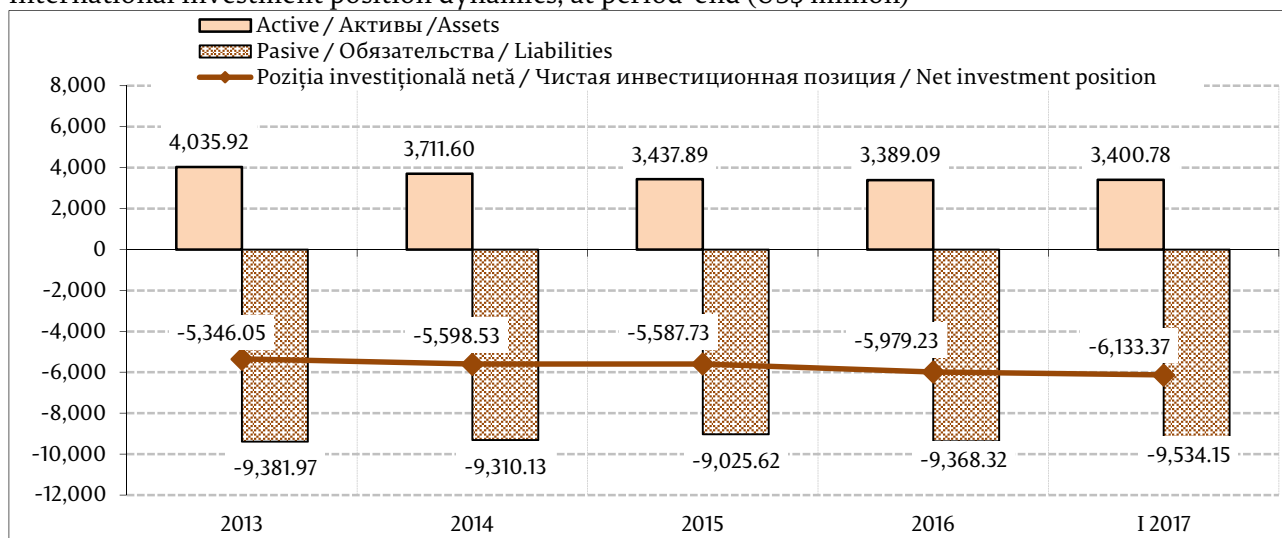
Stocul de **pasive** financiare a crescut față de sfârșitul anului 2016 ca urmare a fluxului pozitiv înregistrat în bilanța de plăți (76.04 mil. USD), a modificărilor de preț (4.74 mil. USD) și a fluctuației ratei de schimb (85.05 mil. USD).

Evoluția poziției investiționale internaționale este reflectată în diagrama 32.

Diagrama 32. Poziția investițională internațională în dinamică, la sfârșit de perioadă (mil. USD)

Международная инвестиционная позиция по состоянию на конец периода, в динамике (млн. долларов США)

International investment position dynamics, at period-end (US\$ million)

Activele financiare externe au înregistrat la 31.03.2017 un stoc în valoare de 3,400.78 mil. USD, în creștere cu 11.69 mil. USD. După o scădere în 2014 (cu 8.0 la sută) și în 2015 (cu 7.4 la sută), stocul activelor financiare este în creștere lentă din trimestrul III al anului 2016 (anual însă marcând oricum o diminuare de 1.4 la sută).

Angajamentele financiare externe au înregistrat la 31.03.2017 un stoc în valoare de 9,534.15 mil. USD, în creștere cu 165.83 mil. USD comparativ cu finele anului 2016. Stocul pasivelor financiare în perioada 2014-2015 s-a diminuat cu 0.8 și 3.1 la sută, respectiv, iar în trimestrul IV 2016 a urmat o tendință ascendentă, înregistrând la finele lui 2016 o creștere cu 3.8 la sută față de anul precedent, ce s-a accelerat în primul trimestru al anului 2017.

Stocul angajamentelor financiare la 31.03.2017 a depășit stocul activelor de 2.8 ori. Stocul pasivelor externe sub formă de alte investiții este de 1.8 ori mai mare decât cel al activelor de alte investiții (inclusiv activele de rezervă). Stocul investițiilor directe în economia Moldovei depășește de 17.6 ori stocul investițiilor rezidenților peste hotare, iar stocul investițiilor de portofoliu la pasive depășește de 33.9 ori stocul activelor, care reprezintă 1.2 la sută din totalul pasivelor financiare și constituie 113.68 mil. USD. La derivatele financiare este nesemnificativ atât stocul de active, cât și de angajamente.

Structura activelor și pasivelor financiare pe categorii funcționale

Pondere cea mai mare în stocul **activelor financiare** externe a fost deținută de activele de rezervă (66.4 la sută), în creștere față de 31.12.2016 cu 1.3 puncte procentuale, urmate de alte investiții (27.3 la sută), a căror pondere a avut o evoluție inversă activelor de rezervă (descreștere de -1.3 puncte procentuale, ceea ce denotă fluxuri intersectoriale), investițiile directe peste hotare (6.1 la sută) și investițiile de portofoliu cu derivatele financiare (0.2 la sută) (diagrama 33).

În structura **pasivelor externe**, alte investiții continuă să dețină ponderea majoră (60.3 la sută), în descreștere cu 0.2 puncte procentuale comparativ cu finele anului precedent, urmate de investițiile directe cu o pondere de 38.4 la sută, în creștere cu 0.2 p.p., și investițiile de portofoliu cu derivatele financiare cu o pondere de 1.3 la sută.

Diagrama 33. Structura activelor și pasivelor externe pe categorii funcționale la 31.03.2017

Структура внешних активов и обязательств по функциональным категориям, по состоянию на 31.03.2017

External assets and liabilities structure, by functional categories, as of 03/31/2017

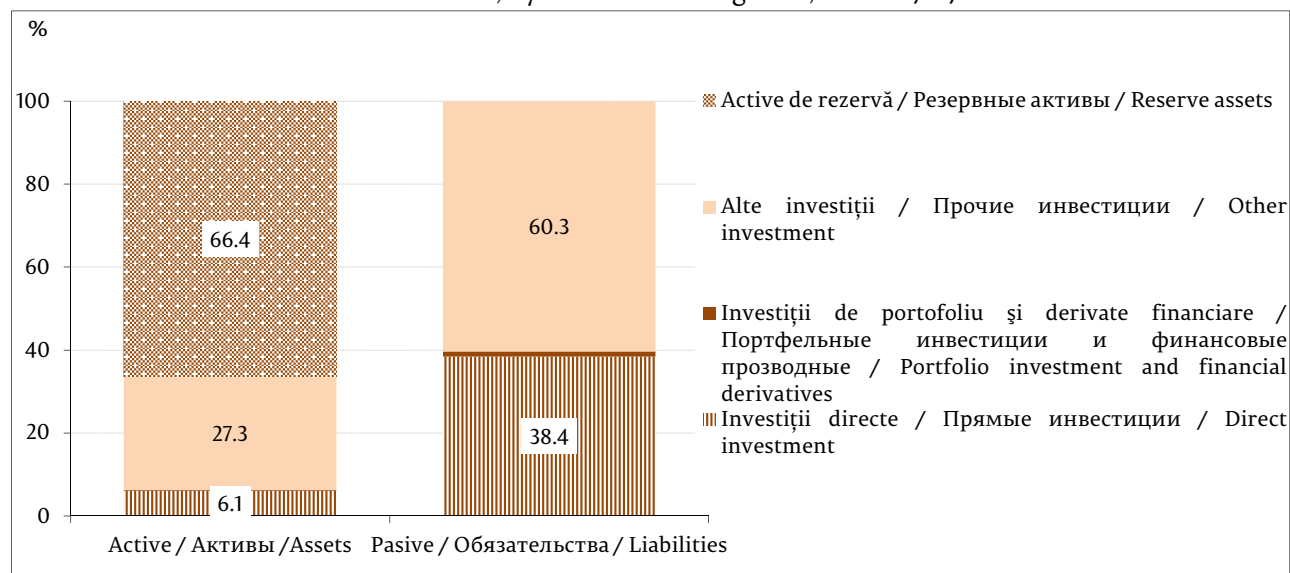
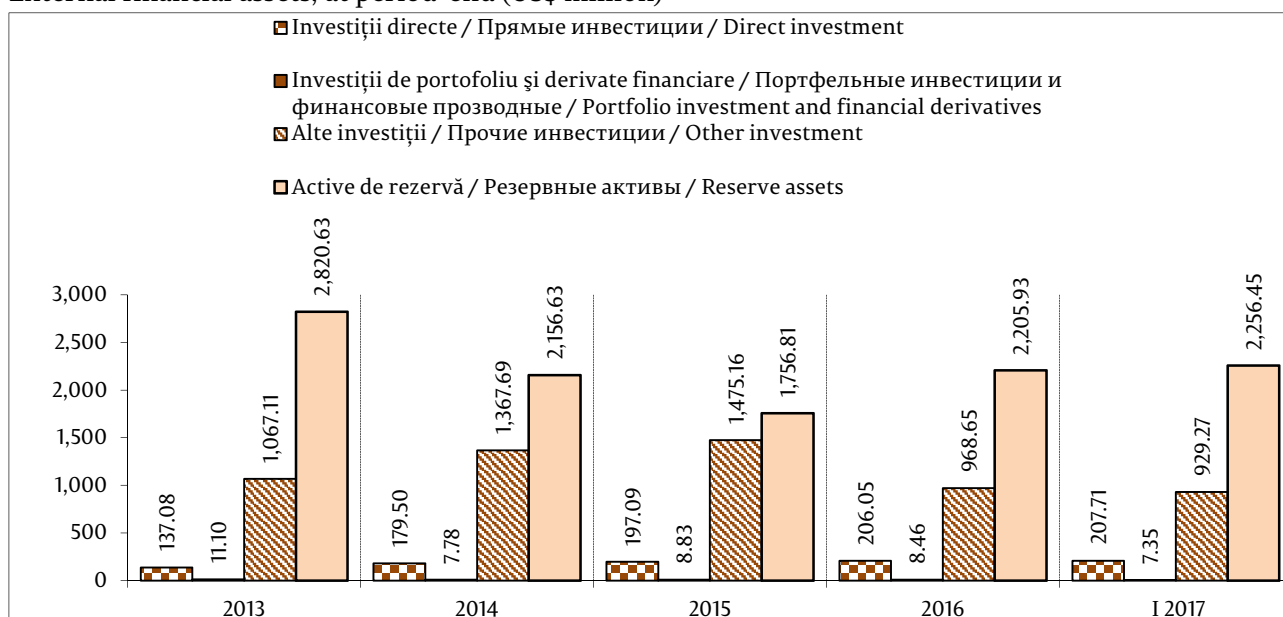

Diagrama 34. Activele financiare externe, la sfârșit de perioadă (mil. USD)

Внешние финансовые активы по состоянию на конец периода (млн. долл. США)

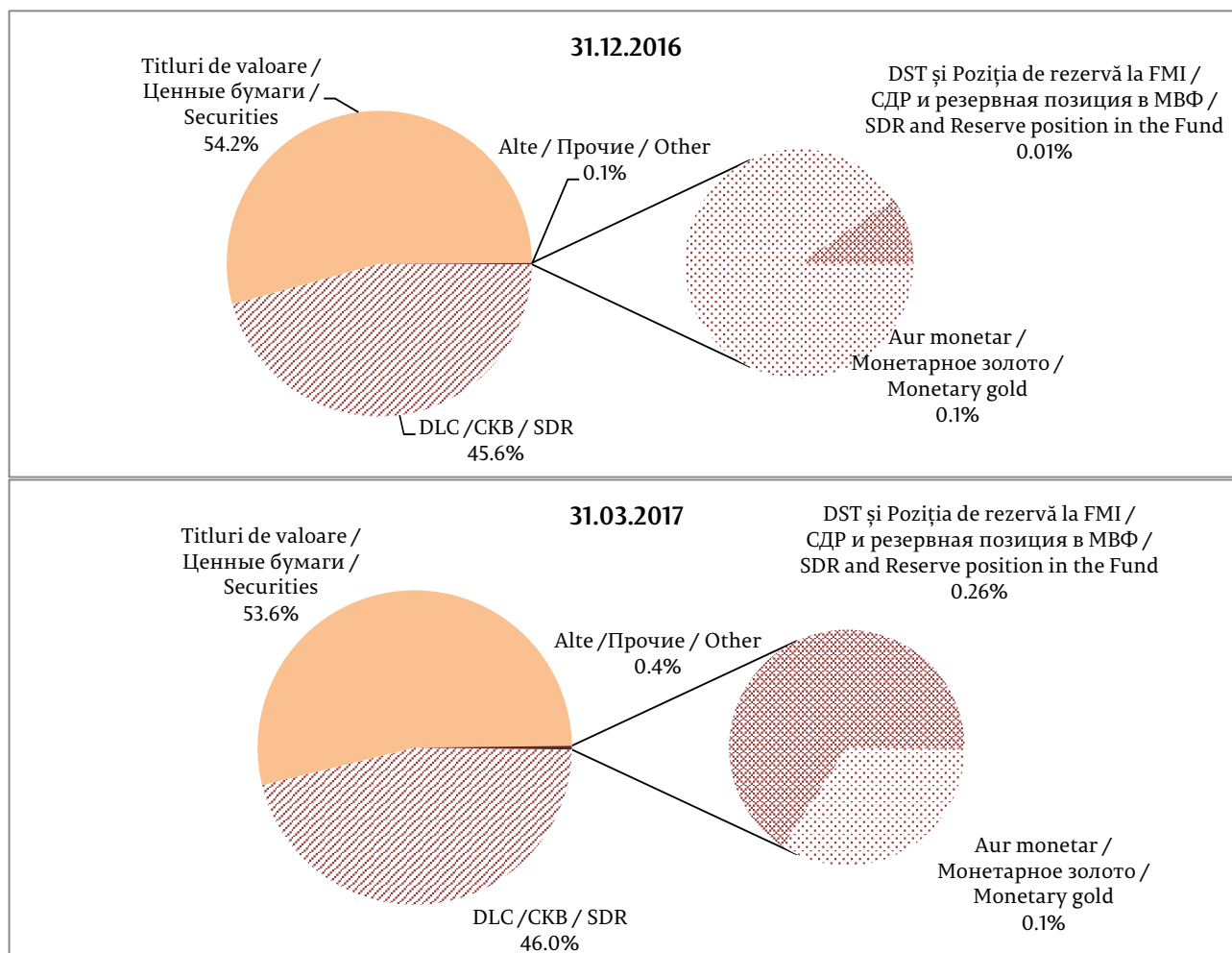
External financial assets, at period-end (US\$ million)

La situația din 31.03.2017, *activele oficiale de rezervă* au însumat 2,256.45 mil. USD, în creștere comparativ cu finele anului precedent cu 2.3 la sută. Stocul activelor oficiale de rezervă a fost influențat de fluxul net din balanța de plăți (37.72 mil. USD, calculat la rata de schimb zilnică), de fluctuația ratei de schimb a valutelor originale față de dolarul SUA (12.55 mil. USD) și de modificările de preț ale titlurilor de valoare și ale aurului monetar (0.25 mil. USD).

Cea mai mare parte a activelor de rezervă este sub formă de valori mobiliare, ponderea lor fiind însă în descreștere cu 0.6 puncte procentuale față de finele anului precedent. Valuta și depozitele reprezintă 46.0 la sută din rezerve, ponderea lor fiind în creștere cu 0.3 puncte procentuale comparativ cu sfârșitul anului precedent. Aurul monetar și drepturile speciale de trageră (DST) împreună cu poziția de rezervă la FMI, rămânând ne semnificative în total, au crescut față de situația din 31.12.2016 de la 0.1 la 0.4 la sută în totalul activelor de rezervă, ceea ce se datorează procurării DST.

Diagrama 35. Structura activelor de rezervă
Структура официальных резервных активов
Reserve assets structure

Notă: DLC – devize liber convertibile; DST – drepturi speciale de tragere
Примечание: СКВ – свободно конвертируемая валюта; СДР – специальные права заимствования
Note: FCD – foreign currency and deposits; SDR – special drawing rights

Stocul activelor sub formă de *investiții directe* peste hotare a însumat 207.71 mil. USD, în creștere cu 0.8 la sută comparativ cu sfârșitul anului 2016.

Activele sub formă de *alte investiții* s-a diminuat față de finele anului 2016 cu 4.1 la sută și au constituit 929.27 mil. USD, din care componenta de bază – stocul activelor sub formă de *valută și depozite* ale băncilor licențiate (56.8 la sută) – la finele trimestrului I 2017 s-a majorat cu 40.88 mil. USD și a fost, în mare parte, în euro, cu o pondere de 64.1 la sută (în creștere cu 6.1 p.p. comparativ cu sfârșitul anului 2016) și în dolari SUA, cu o pondere de 33.1 la sută (în descreștere cu 5.6 p.p. față de finele anului precedent) (diagrama 36).

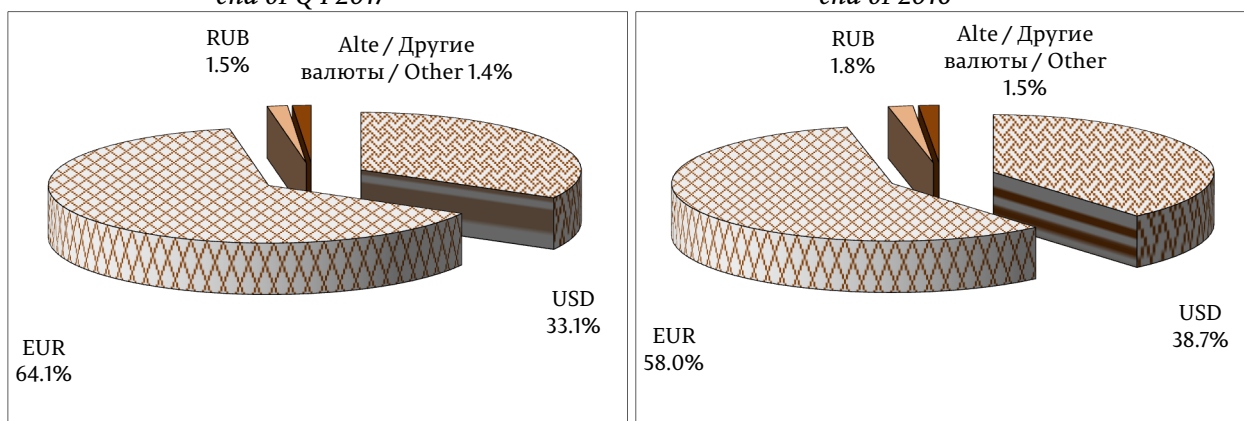
Diagrama 36. Structura valutară a activelor externe sub formă de valută și depozite ale băncilor licențiate

Валютная структура внешних активов в виде наличной валюты и депозитов лицензированных банков

Structure of external assets in the form of currency and deposits held by authorized banks, by currency

a. sfârșitul tr. I 2017
конец I кв. 2017 года
end of Q I 2017

b. sfârșitul anului 2016
конец 2016 года
end of 2016

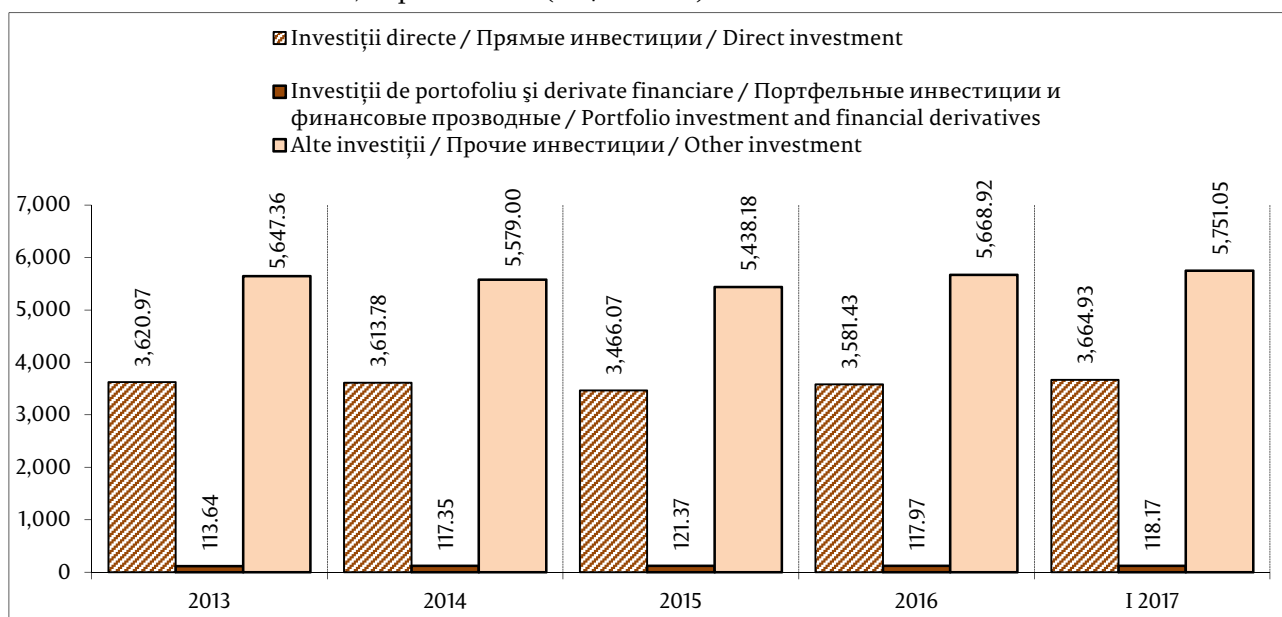

Componenta ce constituie aproape două treimi din **pasivele** financiare ale țării, *alte investiții*, a totalizat 5,751.05 mil. USD și a fost reprezentată în proporție de 52.9 la sută de împrumuturi, 23.9 la sută – credite comerciale, 18.1 la sută – alte pasive, 2.4 la sută – valută și depozite și 2.8 la sută – alocări de DST. A crescut cu 3.4 la sută, comparativ cu finele anului 2016, stocul de credite comerciale, cu 1.3 la sută – de împrumuturi, cu 1.4 la sută – la alocările de DST și cu 1.2 la sută – de valută și depozite, în timp ce stocul de alte pasive s-a micșorat cu 0.5 la sută.

Diagrama 37. Pasivele financiare externe, la sfârșit de perioadă (mil. USD)

Внешние финансовые обязательства по состоянию на конец периода (млн. долларов США)

External financial liabilities, at period-end (US\$ million)

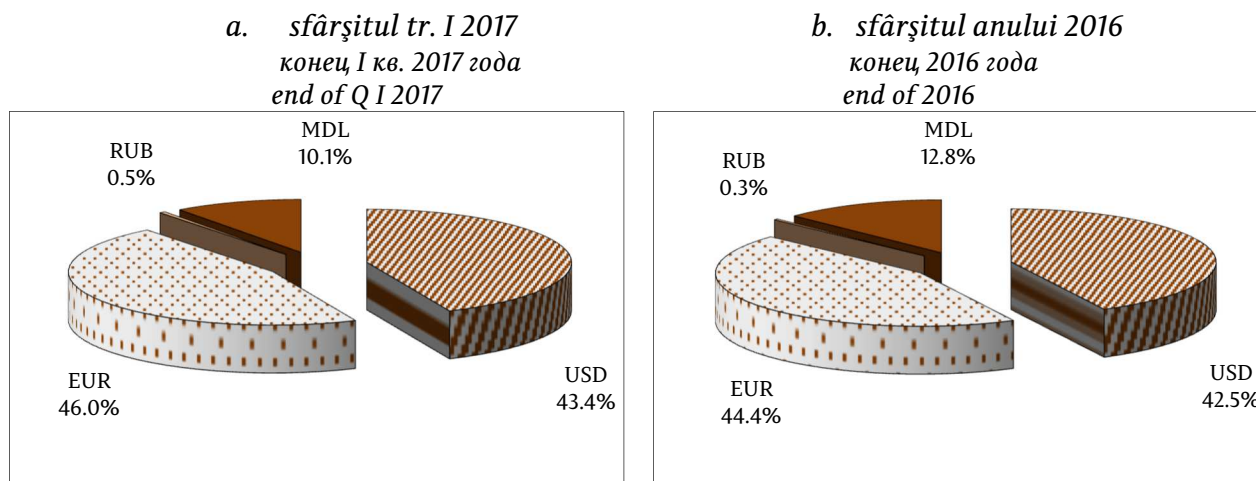
La finele trimestrului I 2017, stocul pasivelor sub formă de *valută și depozite* ale băncilor licențiate a fost preponderent în euro, cu o pondere de 46.0 la sută, în creștere comparativ cu finele anului 2016 cu 1.6 p.p. Stocul în dolari SUA a crescut până la 43.4 la sută față de 42.5 la sută la sfârșitul anului precedent (cu 0.9 p.p.). Stocul în ruble rusești a crescut cu 0.2 p.p., ponderea leului moldovenesc s-a micșorat cu 2.7 p.p..

Pe parcursul trimestrului I 2017, valuta și depozitele nerezidenților în băncile licențiate s-au majorat cu 1.65 mil. USD, ca urmare a fluctuației ratelor de schimb (2.27 mil. USD), în pofida fluxului negativ din balanța de plăți (-0.62 mil. USD). Compoziția valutară a stocului angajamentelor bancare sub formă de valută și depozite este reflectată în diagrama 38 a. și b.

Diagrama 38. Structura valutară a pasivelor externe sub formă de valută și depozite ale băncilor licențiate

Валютная структура внешних обязательств в виде наличной валюты и депозитов лицензированных банков

Structure of external liabilities in the form of currency and deposits held by authorized banks, by currency

Stocul total de *investiții străine directe* acumulat la sfârșitul trimestrului I 2017 a fost evaluat la 3,664.93 mil. USD (în creștere cu 2.3 la sută sau cu 83.50 mil. USD), din care capitalul social și venitul reinvestit dețin o pondere de 75.3 la sută, iar împrumuturile intragrup (alt capital) – 24.7 la sută (diagrama 39). Componenta împrumuturilor intragrup este mixtă, 937.53 mil. USD reprezintă stocul împrumuturilor contractate de la investitorii străini direcți și 33.33 mil. USD este stocul creanțelor sub formă de împrumuturi acordate de întreprinderile rezidente cu capital străin investitorilor străini direcți.

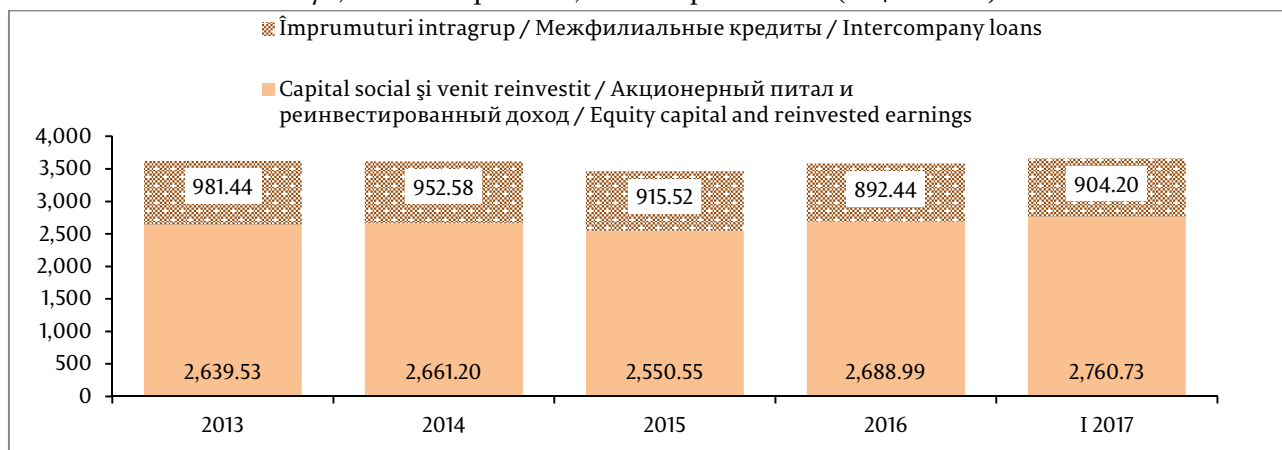
În totalul angajamentelor externe, *investițiilor străine directe* sub formă de capital social și venit reinvestit le-a revenit o pondere de 29.0 la sută (în creștere cu 0.3 p. p. față de finele anului 2016).

Pe parcursul trimestrului I 2017 au fost înregistrate intrări nete de capital în valoare de 51.44 mil. USD, aprecierea prețului capitalului social a constituit 4.74 mil. USD, iar evoluția ratei de schimb a valutilor originale față de dolarul SUA a generat o apreciere a valorii capitalului social de 27.32 mil. USD.

Diagrama 39. Investițiile străine directe în economia națională*, componentele de bază, stoc la sfârșit de perioadă (mil. USD)

Прямые иностранные инвестиции в национальную экономику*, основные компоненты (млн. долл. США), остаток на конец периода

FDI in domestic economy*, main components, stock at period-end (US\$ million)

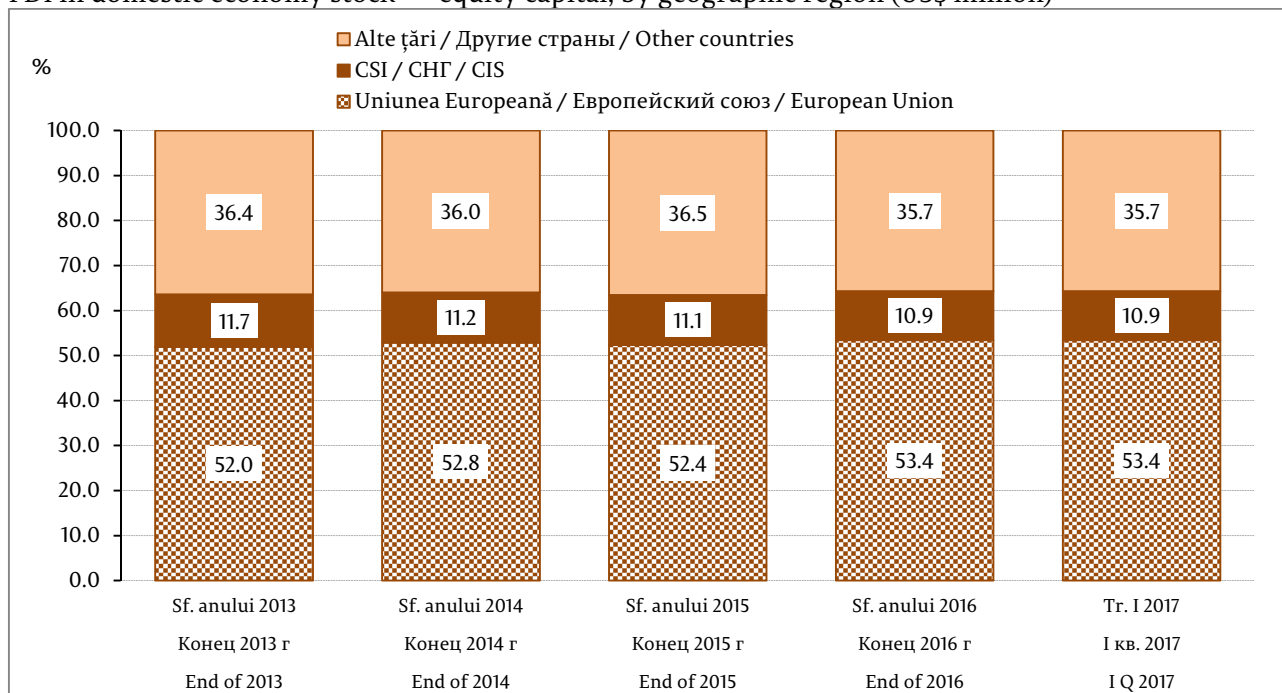

* stocuri calculate conform principiului costului istoric / *остатки, отраженные по исторической стоимости / *stocks calculated according to the historical cost principle

În distribuția geografică a capitalului social acumulat, investitorilor din țările UE le-a revenit ponderea majoritară – 53.4 la sută. Investitorii din țările CSI au deținut o pondere de 10.9 la sută din totalul capitalului social acumulat, cei proveniți din alte țări dețin investiții în proporție de 35.7 la sută (diagrama 40).

Diagrama 40. Stocul investițiilor străine directe*, capital social, pe zone geografice (mil. USD)

Прямые иностранные инвестиции* – акционерный капитал - по регионам (млн. долл. США)
 FDI in domestic economy stock* – equity capital, by geographic region (US\$ million)

*stocuri calculate conform principiului costului istoric / *остатки, отраженные по исторической стоимости / *stocks calculated according to the historical cost principle

Repartiția stocului de investiții străine directe în capitalul social acumulat în economia națională, în dinamică pe principalele țări, este reflectată în diagramele 41 și 42.

Diagrama 41. Stocul investițiilor străine directe*, capital social acumulat, pe principalele țări (mil. USD) – Sectorul bancar

Прямые иностранные инвестиции* - накопленный акционерный капитал - основные страны (млн. долларов США) - Банковский сектор

FDI in domestic economy stock* - equity capital, by main countries (US\$ million) – Banking sector

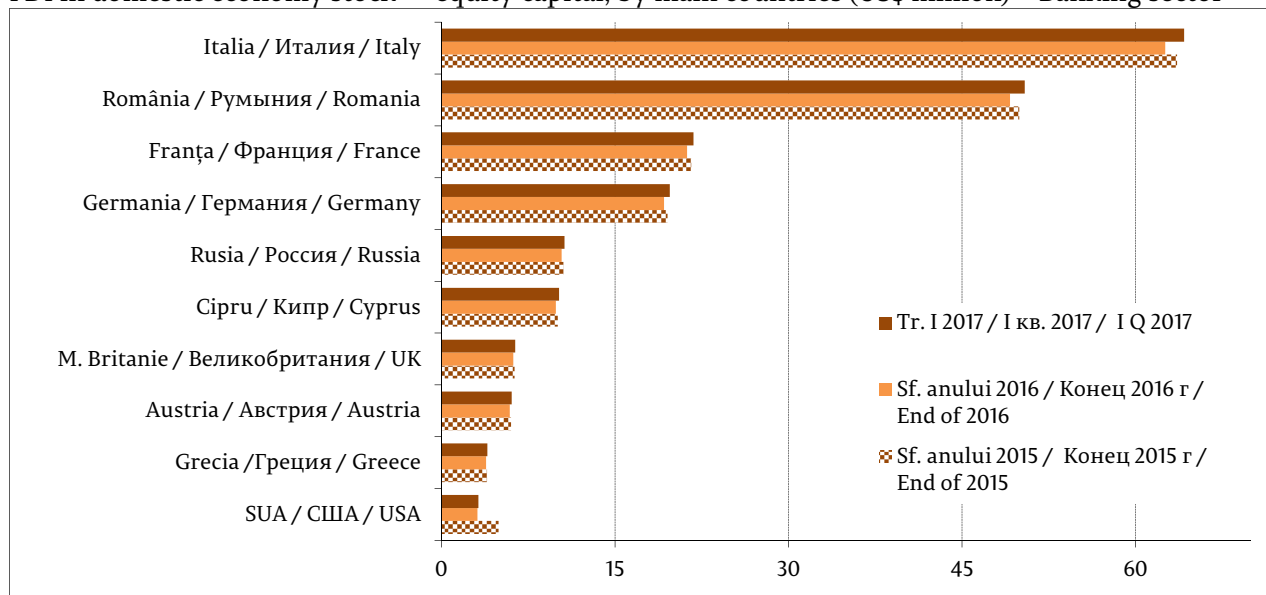
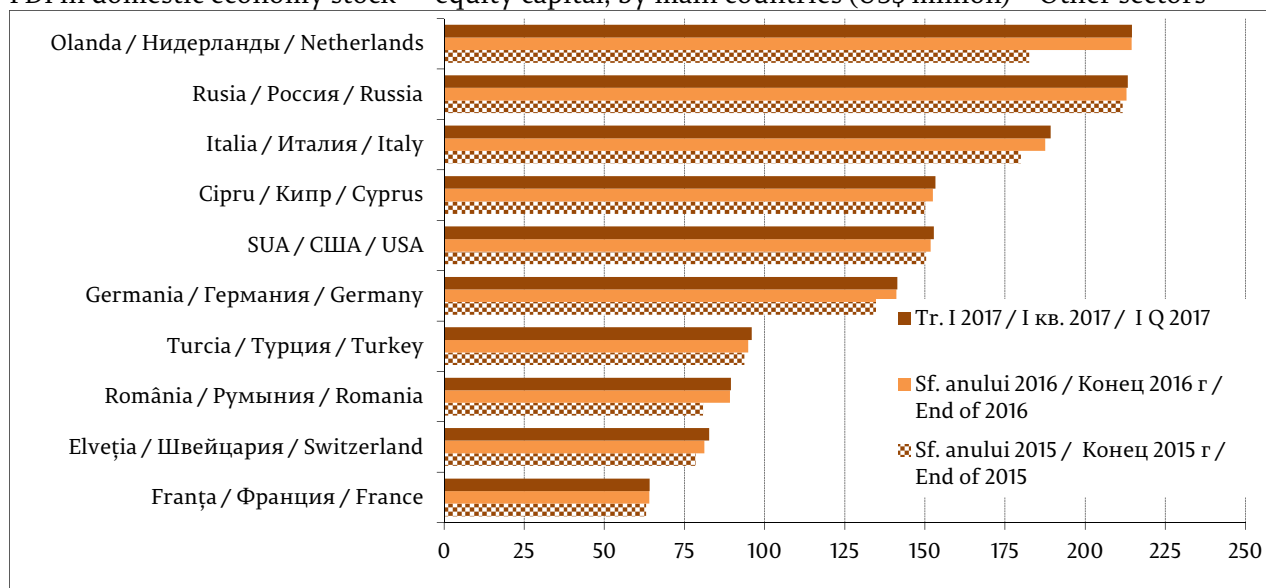

Diagrama 42. Stocul investițiilor străine directe*, capital social acumulat, pe principalele țări (mil. USD) – Alte sectoare

Прямые иностранные инвестиции* - накопленный акционерный капитал - основные страны (млн. долларов США) - Другие секторы

FDI in domestic economy stock* - equity capital, by main countries (US\$ million) – Other sectors

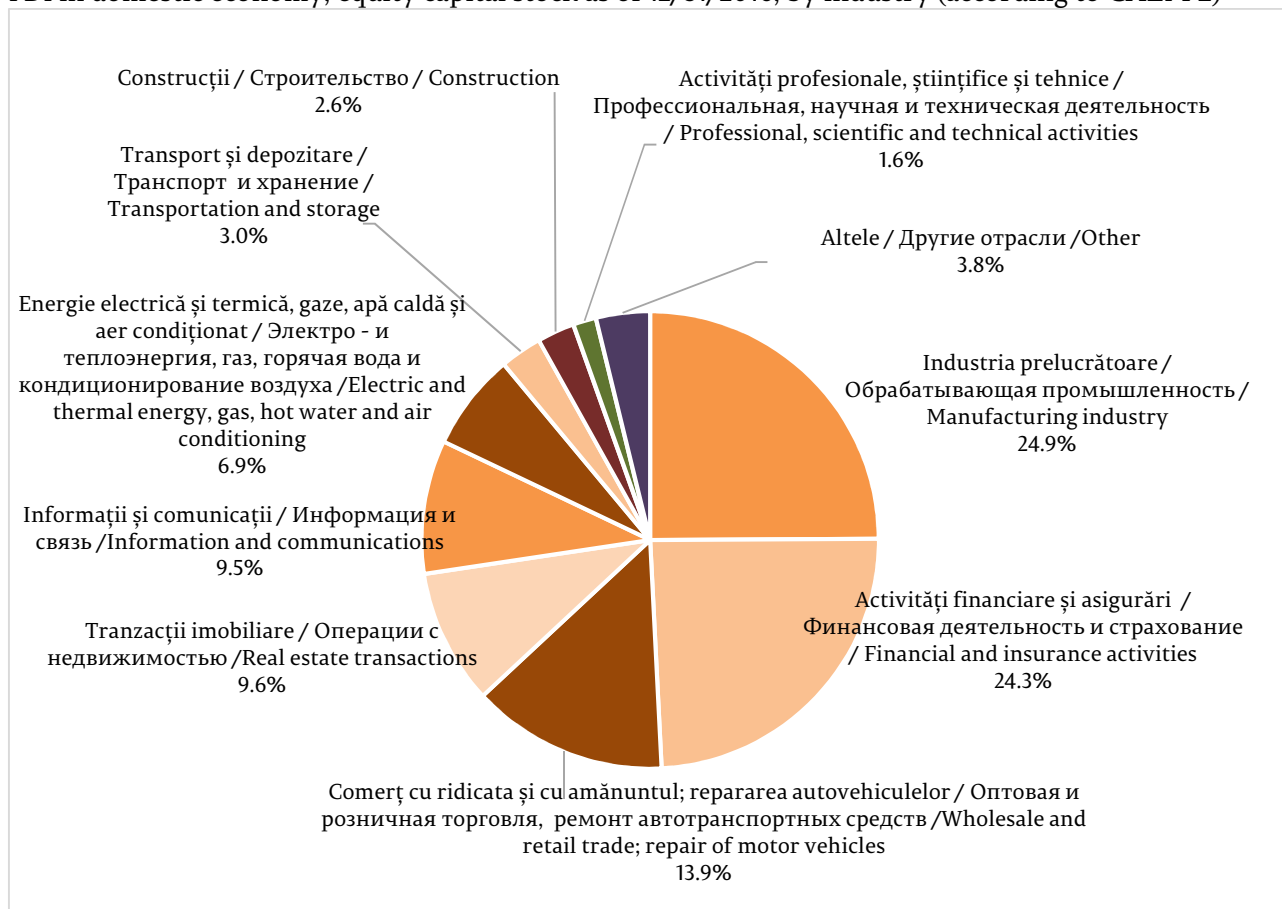
*stocuri calculate conform principiului costului istoric, distribuția pe țări în baza investitorului nemijlocit / *остатки, отраженные по исторической стоимости, распределение по странам в соответствии с непосредственным инвестором / * stocks calculated according to the historical cost principle, by immediate investor's country

Principala activitate economică care a beneficiat de investiții străine este industria prelucrătoare (24.9 la sută din stocul de investiții străine directe sub formă de capital social), urmată de activități financiare și de asigurări (24.3 la sută). Alte activități care au atras investitori străini au fost comerțul, tranzacțiile imobiliare, informații și comunicații, industria energetică (diagrama 43).

Diagrama 43. Investițiile străine directe, capitalul social acumulat la 31.03.2017, pe activități economice (conform CAEM 2)

Прямые иностранные инвестиции - акционерный капитал, накопленный по состоянию на 31.03.2017 г., по отраслям (согласно КЭДМ 2)

FDI in domestic economy, equity capital stock as of 12/31/2016, by industry (according to CAEM 2)

Sursa: Elaborat de BNM în baza rapoartelor colectate de BNS

Источник: Разработан НБМ на основе отчетов, собранных НБС

Source: BNM calculations based on reports collected by the NBS

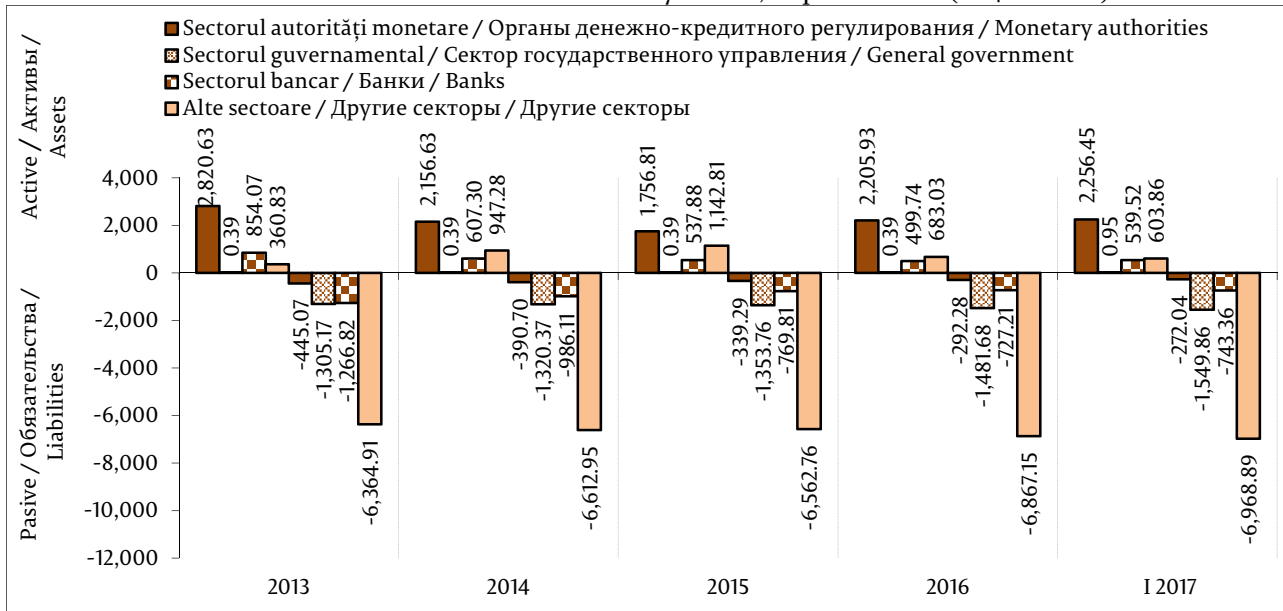
Structura activelor și pasivelor financiare pe sectoare instituționale

Structura pe sectoare instituționale a activelor și pasivelor externe ale țării la situația din 31.03.2017 nu s-a schimbat esențial față de anul precedent (diagrama 44).

Diagrama 44. Structura sectorială a activelor și pasivelor financiare, la sfârșit de perioadă (mil. USD)

Внешние финансовые активы и обязательства по состоянию на конец периода, по секторам (млн. долларов США)

Structure of external financial assets and liabilities by sector, at period-end (US\$ million)

Ponderea principală în totalul activelor externe este deținută constant de sectorul autorităților monetare (66.3 la sută), urmat de alte sectoare (17.8 la sută) și de sectorul bancar (15.9 la sută). Activele financiare ale altor sectoare s-au micșorat cu 11.6 la sută comparativ cu finele anului 2016. Stocul activelor financiare ale sectorului autorității monetare a înregistrat o creștere de 2.3 la sută, iar cele ale sectorului bancar – de 8.0 la sută.

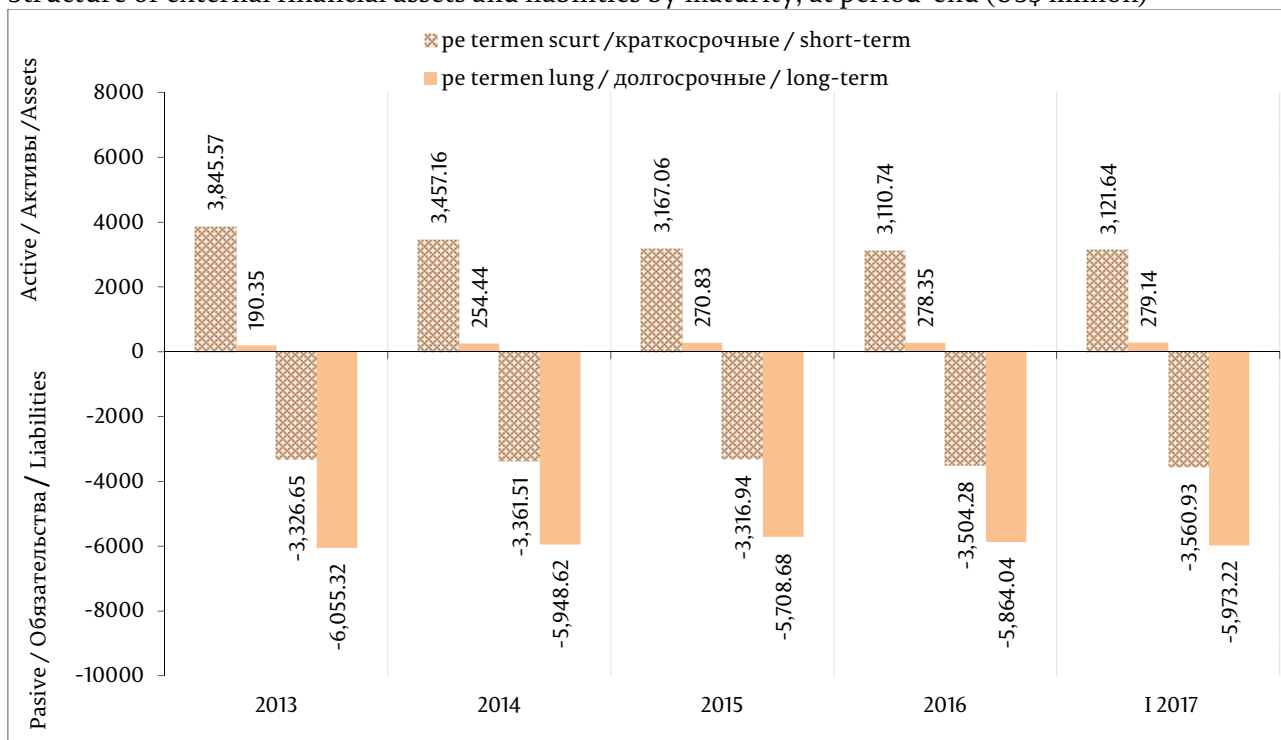
În pasivele externe, altor sectoare le revine permanent ponderea majoră, la 31.03.2017 fiind de 73.1 la sută. Sectorul guvernamental și sectorul bancar dețin 16.3 și 7.8 la sută, respectiv, iar sectorul autorității monetare – 2.8 la sută. Comparativ cu finele anului 2016, angajamentele externe ale sectorului guvernamental au crescut cu 4.6 la sută, ale sectorului bancar – cu 2.2 la sută și ale altor sectoare – cu 1.5 la sută, iar angajamentele sectorului autorității monetare au scăzut cu 6.9 la sută.

Structura activelor și pasivelor financiare pe scadențe / Структура финансовых активов и обязательств по срокам погашения / Structure of external financial assets and liabilities by maturity

Diagrama 45. Structura activelor și pasivelor financiare, pe scadențe, la sfârșit de perioadă (mil. USD)

Структура финансовых активов и обязательств по срокам погашения, по состоянию на конец периода (млн. долл. США)

Structure of external financial assets and liabilities by maturity, at period-end (US\$ million)

În ceea ce privește structura pe *scadențe* (diagrama 45), în totalul creanțelor predomină cele pe termen scurt cu 91.8 la sută, alcătuite, în mare parte, din active de rezervă (72.3 la sută) și alte investiții (27.2 la sută). Creanțele pe termen lung, cu o pondere de 8.2 la sută în total, sunt în creștere cu 0.3 la sută față de finele anului 2016. Investițiile directe peste hotare cu un stoc de 195.21 mil. USD dețin 69.9 la sută din totalul activelor pe termen lung, urmate de alte investiții (28.9 la sută) și de investițiile de portofoliu (1.2 la sută).

În structura angajamentelor financiare externe, ponderea principală le revine celor pe termen lung (62.7 la sută), cele pe termen scurt deținând o pondere de 37.3 la sută. Stocurile angajamentelor pe termen scurt și pe termen lung au crescut cu 1.6 și 1.9 la sută, respectiv. Angajamentele, atât cele pe termen lung, cât și cele pe termen scurt, sunt reprezentate, în principal, de alte investiții (51.9 și 74.5 la sută, respectiv) și de investițiile directe (respectiv, 46.2 și 25.4 la sută).